

Torsdagen den 24 september

Kl. 12.00–12.56
14.00–14.43

§ 1 Återrapportering från Europeiska rådets möte

*Återrapportering
från Europeiska rådets
möte*

Anf. 1 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det extrainsatta toppmötet om flyktingkrisen avslutades en bit efter midnatt. Det gjordes ett gemensamt uttalande.

Diskussionen fokuserade framför allt på – som jag återgav för nämnden i går att jag antog skulle tas upp på mötet – den utrikespolitiska dimensionen. Det handlade alltså om vad EU kan göra för att hjälpa människor på plats. Vad kan EU göra mer för att bidra till att lösa de konflikter som råder?

Vi hade också en bra diskussion vad gäller hur vi ska skydda EU:s yttre gränser, hur vi ska säkerställa mottagningscenter, så kallade hotspots, och hur de snabbt kan upprättas.

Från gårdagens möte vill jag framför allt nämna sex områden som vi har enats om.

Det första området är ett ökat stöd till UNHCR och världslivsmedelsprogrammet med sammanlagt 1 miljard euro, motsvarande runt 9 miljarder kronor. Tillskottet är naturligtvis mycket viktigt för att vi ska kunna ha ett bra humanitärt bistånd i Syrien och dess närområde.

Det andra området är ett ökat finansiellt stöd genom EU:s regionala program till Jordanien, Turkiet, Libanon och andra länder som berörs direkt av krisen i Syrien och som också tar emot många människor som är på flykt.

Det tredje området jag vill nämna är ett ökat stöd till länderna på västra Balkan. De ligger nära EU och tar ett mycket stort ansvar för flyktingsituationen. Ett fördjupat samarbete med dessa länder, inklusive utökat finansiellt stöd, skapar naturligtvis bättre förutsättningar för en både rättssäker och effektiv hantering av flyktingkrisen samt dessutom större framgång i bekämpningen av människosmugglare.

Det fjärde området, som jag särskilt tog upp, var hur EU kan ta större ansvar i Syrienkonflikten. Vi enades om att betona FN:s ledande roll. Jag menar att det är helt avgörande att vi upprätthåller spåret att det är FN som ska vara ledande. Jag förde också fram att EU bör driva på för att vi ska få till stånd en internationell kontaktgrupp till stöd för FN och FN:s sändebud Staffan de Mistura.

Nu kommer Syrienfrågan att följas upp på kommande utrikesministermöte om drygt två veckor, och vi har under kommande vecka stora möjlig-

heter att konstant ta upp frågan i samband med de möten i Förenta nationerna som kommer att hållas i New York, dit jag reser i eftermiddag.

Det femte området är att vi enades om att frigöra mer resurser, personal och utrustning för att upprätthålla EU:s yttre gräns.

Det sjätte och sista området som jag vill ta upp, herr talman, är att vi slog fast att EU måste ha och skapa ordning och reda i mottagandet för de länder med yttre gräns som ska delta i omfördelningen av flyktingar. Därför ska mottagningscenter, så kallade hotspots, vara på plats senast i november i år.

Herr talman! Jag bedömer att gårdagens möte var ett framsteg. Vi lyckades ta några steg till, och vi kunde göra det av två skäl.

Det första skälet är att vi lyckades enas om nya konkreta åtgärder. Det andra skälet, kanske än viktigare att konstatera, är att vi hade en pragmatisk diskussion utan högt tonläge eller anklagelser. Efter den senaste tidens prövningar som EU har utsatts för tycker jag nog att det var viktigt att EU:s stats- och regeringschefer kunde ha en förtroendefull dialog om en av vår tids stora utmaningar.

På samma sätt som EU i går enades om det jag just har berättat om är jag glad över den stora uppslutning som finns i riksdagen för att EU ska ta ansvar för människor som är på flykt. Alla medlemsstater måste ta sitt ansvar. Det måste vara ordning och reda i mottagandet, och EU måste bli mer aktivt för att människor över huvud taget inte ska behöva fly. Det kommer, herr talman, regeringen att fortsätta att driva med kraft.

Anf. 2 MARIE GRANLUND (S):

Herr talman! Jag vill tacka statsministern för rapporten från gårdagens Europeiska råd.

Det har onekligen varit en händelserik vecka. Anledningen är självklart den katastrof som pågår just nu i Syrien och i närområdet.

Man kan tycka att mycket mer behöver göras av såväl FN som Europeiska unionen. Men man måste också se till det positiva, som statsministern sa. Små steg är också steg.

Därför välkomnar jag den här veckans olika beslut. Det har bland annat gällt att börja fördela. Alla länder måste ta ett ansvar. Jag beklagar att fyra länder ställer sig vid sidan om, men det är bra att man kom fram till beslutet. På samma sätt borde det sedan gälla i Sverige.

Det handlar inte bara om fördelning av flyktingar, utan det handlar också om rubriken till mötet i går, det vill säga hur man jobbar i närområdet med humanitära insatser och för att FN ska få en ökad roll för att lösa konflikten, varför den har uppstått och stävja den.

Det är små steg i rätt riktning. Vi kommer att få anledning att återkomma till frågan. Men jag tycker ändå att vi måste se positivt på det som har varit. Det är fråga om att hjälpa till på plats och ha ordning och reda i asylmottagandet. Alla länder ska ta emot flyktingar. Det är det bästa sättet att också värna asylrätten. Samtidigt måste de som inte har rätt till asyl självklart återvända, och det måste ske under ordnade former.

Med detta önskar jag lycka till i det fortsatta viktiga arbetet med att lösa den fruktansvärda flyktingkatastrof som pågår.

Anf. 3 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Tack för stödet! Precis som jag sa i nämnden i går är det viktigt att Sveriges riksdag kan vara så samlad i den humanitära ambitionen. Det är en stor styrka när man sitter i Bryssel. Det är inte så att de andra länderna är ointresserade, men det är oerhört bra att ha stödet i ryggen.

Stödet kommer att behövas, inte minst för den komplexa situation som Syrienkonflikten faktiskt utgör. I går diskuterades till exempel förslaget om någon typ av fredad zon inne i Syrien. Men var ska den vara? De västra delarna styrs av regimen. Vissa delar styrs av IS. I andra delar är kurdfrågan viktigare. Det är en oerhört komplex konflikt. Det är därför jag tycker att det är viktigt att vi upprätthåller kompassriktningen att det är stödet till FN som är det viktiga och att FN hanterar konflikten med den erfarenhet och kompetens som finns där. Stödet är helt avgörande för att vi ska kunna börja ta några steg.

Just nu är ingen fredsprocess värd namnet på gång. Det är därför jag lägger så mycket tonvikt vid den. Utan att vara naiv kan enskilda EU-länder göra mycket. Det är därför jag vill ta upp frågan i diskussion med företrädare för både EU och FN. Jag kommer att träffa FN:s generalsekreterare i New York. Vi måste ta alla chanser. Vi måste få igång något. Kriget kan icke pågå år efter år.

Anf. 4 MARIE GRANLUND (S):

Herr talman! Två minuter är kort tid. En fråga som jag inte tog upp i mitt tidigare inlägg handlar om närområdet runt Syrien.

Många gånger uppfattas det som att det är Europa som tar hela ansvaret. Så är det ju inte. Europa tar emot en rännil. Det är en annan sak att fler länder måste vara med och dela ansvaret i Europa, men det största ansvaret tar faktiskt länderna runt omkring Syrien, till exempel Turkiet och Libanon. Det är, tycker jag, en viktig del i deklarationen eller uttalandet att EU nu är berett med insatser för att hjälpa till där. Som vanligt vid flyktingkriser är det närområdet som tar det största ansvaret, medan det proportionellt sett är väldigt få som kommer till Europa.

Jag skulle gärna vilja att statsministern vidareutvecklar om det finns några tankar om hur det här stödet ska utvecklas.

Anf. 5 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Ja, det är till att börja med det humanitära stödet vi måste öka på för att verkligen säkerställa att UNHCR och Världslivsmedelsprogrammet har tillräckligt med resurser för att kunna hjälpa människor där. Som bekant har tyvärr båda de organisationerna krympande resurser, egentligen slut på resurser, så det brådskar. Det brådskar verkligen. Det är i år som det måste ske någonting.

Det är klart att i den stund man kan göra mer där känner också färre behovet, eller tvånget, att ta sig därifrån till ett drägligt liv över huvud taget. Det fråntar inte oss skyldigheten att göra det vi ska här hemma, men det är viktigt.

Jag kan också säga att några ord självfallet byttes om Libyen. Vi fick in Libyen i slutsatserna och betydelsen av att upprätthålla någonting som liknar en stat i Libyen för att kunna hantera den strömmen av flyktingar.

Anf. 6 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr talman! Alltför länge har alltför få länder inom Europeiska unionen tagit ansvar för att möta den flyktingkris som vi ser och har sett under en längre tid.

Moderaternas linje har varit tydlig: Fler länder måste göra mer. När fler länder gör mer kan vi tillsammans skapa säkerhet och trygghet för människor som flyr för livet från krig och förtryck.

Nu står unionen inför stora utmaningar. Det är inte så många av de 60 miljoner flyktingar som finns runt om i världen som har kommit till Europa. Det är ungefär en halv miljon av dem som har kommit till Europa. Likväl står vi inför stora utmaningar.

Nu gäller det att hålla ihop unionen och stå upp för de värderingar som Europeiska unionen faktiskt bygger på och som vi har förbundit oss till. I det sammanhanget är det av yttersta vikt att asylrätten värnas och respekteras. Det är i tider som dessa som medmänsklighet och humanitet provas, och det är i tider som dessa som asylrätten behövs som mest.

Gårdagens uttalanden från Europeiska rådet om bättre kontroll av EU:s yttre gränser är nödvändiga för att behålla och garantera ordning och reda i flyktingssystemet. Det är avgörande för att skapa och behålla legitimitet och acceptans för ett öppet Europa, som vi vill se.

Jag undrar: Hur gick diskussionen om detta? Vad innebär förstärkningen av den yttre gränsen? Är det en gemensam europeisk gränskontrollstyrka? Är det mer taggtrådsstängsel, eller hur gick diskussionen? Vilken linje drev statsministern? Vad anser statsministern att Sveriges bidrag till den diskussionen ska vara, var och kommer att vara framöver?

Anf. 7 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag delar helt uppfattningen att det nu gäller att hålla ihop EU. Det var därför jag uttryckte glädje och tillfredsställelse över att vi kunde ha den diskussion vi hade i går. Det är nu avgörande att EU kan hålla ihop, och det visar vi att vi kan. Den ambitionen finns.

Asylrätten är helt grundläggande och avgörande. Den måste kombineras med ordning och reda, för det är då vi också får legitimitet och kan få detta att fungera.

Vad gäller EU:s gränser är det upp till varje medlemsland att se till att gränserna sköts. Jag företräder linjen att det här inte är ett EU-mandat. Varje nation måste var och en ha ansvar för sina gränser. Det är en viktig fråga.

Däremot kan vi säkert utöka samarbetet, inte minst samarbetet och hjälpen till de länder dit det kommer många, exempelvis Italien och Grekland. Det är därför vi vill ha ordning på dessa så kallade hotspots dit vi kan föra resurser, både personella och andra, för att det ska kunna fungera på ett bra sätt.

I övrigt gäller alla länders skyldighet att följa de regler som gäller för gränskontroll. Men det är definitivt en nationell angelägenhet, och det gav jag också uttryck för.

Anf. 8 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr talman! Moderaternas inställning är att vi ska hjälpa dem som kommer hit till Sverige och till Europa men att vi också ska bli bättre på att hjälpa dem som befinner sig i närområdet, i krisens närområde.

Därför har vi moderater tidigare föreslagit att vi ska rikta om det svenska biståndet för att stärka Syriens närområde. Då sa biståndsministern nej till det. Nu ser vi uttalandet från Europeiska rådet att man går fram med att förstärka till exempel World Food Programme i närområdet.

Jag undrar: Vilken linje drev statsministern? Vad sa statsministern under förhandlingarna, och anser statsministern att han uppnådde några resultat?

Anf. 9 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Ja, det är tydligt att vi måste öka på biståndet. Det var därför vi var överens om att UNHCR och Världslivsmedelsprogrammet, liksom andra organisationer, måste få mer resurser för att göra det möjligt att ha ett bra humanitärt bistånd i närområdet.

Man kan rikta om EU:s pengar, ja. Det kan man göra, och det är den diskussionen som nu ska påbörjas. Vi får återkomma med förslag från kommissionen om hur det ska gå till.

Vi som land har sagt att vi ökar på vårt bistånd till exempelvis World Food Programme. Vi tycker att det är oerhört viktigt. Vi vill också se över möjligheten att rikta mer av vårt kärnstöd till UNHCR direkt till Syrienkonflikten och närområdet där. Det är två förslag från vår sida. Men man kan definitivt rikta om inom EU:s budget.

Anf. 10 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr talman! Under sådana här toppmöten brukar det framkomma en del positiva saker men mestadels negativa saker.

Jag ska börja med de positiva. Det är givetvis positivt att man från EU:s sida har insett att vi måste satsa mer resurser på närområdet.

Det negativa är förstås att Sverige har minskat sin egen andel på topplistan över länder som bidrar till att satsa resurser specifikt på länderna i närområdet, i konflikternas närhet.

Det är bra att man satsar på den yttre gränsen, men det innebär också en frågeställning. Vad satsar man på när man ska stärka den yttre gränsen? Ska man se till att människor kontrolleras på ett bättre sätt, att hantera migrationsströmmarna på ett bättre sätt? Eller handlar det om att underlätta ytterligare för flyktingar, framför allt asylsökande, att söka sig till Europa? Det är det som har varit fallet tidigare när man har pratat om att man ska stärka det yttre gränsskyddet. Där måste vi nog ha en lite djupare diskussion.

Man talar om att man vill stoppa kriget. Det tycker vi givetvis är jättebra. Framför allt är det bra att man från EU:s sida har insett att det inte är något som EU ensamt kan göra utan att man måste göra det från FN:s sida.

Ordning och reda som statsministern nämner tycker jag är en jättebra sak att ta upp. Vi har inte haft ordning och reda på svensk eller europeisk asylmottagning på många år. Till exempel har vi tidigare sett statistik på

att 95 procent av dem som söker asyl i Sverige saknar tillgång till pass eller id-handlingar.

Jag skulle vilja ställa frågan till statsministern vad han menar med att vi ska stärka ordningen och redan i migrationshanteringen. Innebär det att vi från Sveriges och EU:s sida i framtiden ska kräva att människor på något sätt kan identifiera sig? Eller ska vi fortsätta upprätthålla ett asylsystem där vi inte har någon som helst koll på vilka människor vi egentligen tar emot?

Anf. 11 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! När det gäller att Sverige minskar ned: Den bild som Johnny Skalin vill ge av Sveriges stöd i närområdet och i Syrien finns det ingen annan som delar. När jag träffar kollegorna i Europa och i EU säger de att Sverige är ett föredöme.

Vi är en av de absolut största humanitära givarna. Vi är nummer fem i absoluta tal, och Sverige är inget stort land. Vi är nummer ett vad gäller stöd per capita. Vi har absolut ingenting att skämmas för. Dessutom är de glada och stolta över Sverige, för att vi tar ett så stort ansvar och visar hur man för en solidarisk flyktingpolitik. Det är beskedet vi får från EU. Jag hör ingenting av det som Skalin gav uttryck för.

Vad gäller den yttre gränsen finns det regler för hur gränser ska hanteras och hur gränskontroller ska göras. Men det är samtidigt så att asylrätten gäller. Det är alla EU:s medlemsländer överens om. Den individuella rätten att söka asyl ska finnas, och den kommer Sverige att stå upp för – alltid. Det är en moralisk fråga, en anständighetsfråga, men det är också kopplat till det internationella regelverk som Sverige omfattas av.

När man beskriver det som att det inte finns någon ordning och reda på svenskt flyktingmottagande tar jag avstånd. Jag rekommenderar Skalin ett besök på flyktingmottagningen i Solna eller boendet i Märsta. Det görs ett hårt arbete, för det är en ansträngning, och det har jag sagt tidigare. Men att påstå att det inte finns någon ordning och reda är direkt felaktigt, och det tjänar inget syfte att svartmåla det som Sverige gör. Vi gör något riktigt stort och bra.

(Applåder)

Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr talman! Jag håller inte med om att vi satsar nog med resurser till UNHCR. Där bygger jag också på statsministerns påstående om att andra länder bidrar med väldigt lite. Det gör också Sverige i relation till vad vi lägger på migration.

Jag blev invald i Sveriges riksdag för fem år sedan. När jag blev invald satsade vi 5,7 miljarder på migrationsområdet i Sverige. I senaste budgetförslaget, som statsministern står bakom, är man uppe på över 19 miljarder. Det är en ökning på över 3,37 gånger. Vi satsar alltså betydligt mer resurser nu på att ta emot människor i Sverige än på att hjälpa människor på plats. Jag tycker att det är en felaktig princip. Jag tycker att det är fel väg att gå.

Jag tycker också att det är beklagligt att tvingas sitta här och bevittna en statsminister som hävdar att vi har ordning och reda på vår migrationsmottagning. Tidigare har vi sett statistik på att 95 procent av människorna inte ens kan identifiera sig. Det, menar jag, är inte ordning

och reda. Om det är statsministerns uppfattning får det stå för honom, men det hör inte på något sätt ihop med verkligheten.

Anf. 13 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag konstaterar återigen att den bild som Skalin vill förmedla inte stämmer. UNHCR ger också starkt uttryck för tacksamhet gentemot Sverige. Vi betraktas som en av de riktigt goda vännerna till UNHCR genom vårt bistånd och stöd.

Det är klart att det blir mer kostnader när det kommer fler människor. Det beror på att vi har den största flyktingkrisen sedan andra världskriget. Människor flyr för sina liv. Då blir det så. Men att påstå att det är kaos och ingen ordning och reda i vårt system är fel. Det är klart att det finns de som inte har sina dokument, och det måste hanteras.

Jag uppmärksammade i går – jag trodde att jag hörde fel, och jag gjorde visst det – att Skalin sa att det är klart att vi ska ha ett asyl- och flyktingmottagande. Det är det vi har, och det ska vi stå upp för på ett bra sätt.

Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Tack, statsministern, för redogörelsen! Tack också för insatsen på mötet i går! Det var säkert en full arbetsdag.

Det riktigt stora och viktiga beslutet på det här mötet är den massiva ökningen av biståndet till närområdet. Det kommer att göra att många flyktingar har mat den här vintern. Det kommer att innebära att många i närområdet har tak över huvudet. Det var viktigt att EU klev in i detta avgörande ögonblick och sade att man hjälper till här.

Det som bekymrar mig något när jag läser om de slutsatser som har antagits är betoningen av gränskontroll utan att det kompletteras med lagliga vägar. Risker finns ju, om man skärper gränskontrollen men inte öppnar möjligheten att söka asyl lagligt, att vi tvingar människor i händerna på flyktingsmugglarna. Den risken är fortsatt uppenbar.

Statsministern har mycket tydligt kritiserat Ungern för den inhumana behandlingen av asylsökande. Även FN:s flyktingorgan UNHCR har riktat mycket skarp kritik mot Ungern. Jag tycker att det är bra och klagande. Men det väcker en fråga som har koppling till vår egen asylpolitik. Sverige skickar inte längre tillbaka Dublinfall till Grekland. Vi har valt att inte göra det, för Grekland klarar inte av mottagandet. Är det inte dags att dra samma slutsats när det gäller Ungern? Är det inte dags för Sverige att sluta skicka tillbaka Dublinfall till Ungern?

Anf. 15 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag delar helt Jonas Sjöstedts uppfattning om ökningen av biståndet och vad det kommer att betyda. Det kommer att innebära en väldigt stor skillnad för människor som är utsatta.

Vad gäller lagliga vägar blir det fler förespråkare, hör och häpna. För två möten sedan var jag nog den ende som nämnde ordet, men det blir fler. Jag kunde konstatera att också kommissionens ordförande Juncker i sitt tal till unionen faktiskt nämnde fler lagliga vägar. Man kan mena lite olika saker med det, men begreppet finns där. Här gäller det att nöta på. Därför har jag också fört fram tanken om samarbetet med UNHCR, en organisation med upparbetat gott rykte som är stabil och kunnig, vilket skulle

kunna vara en start på arbetet med fler lagliga vägar. Detta får vi fortsätta jobba med. Men jag noterar att fler talar om det, faktiskt.

Att vi skulle sluta skicka tillbaka personer till Ungern är inte aktuellt. Vi följer de regler som gäller nu, och det tänker vi fortsätta med. Något som egentligen inte har med detta att göra men som är i samma härad är diskussionen om vilka länder som ska betraktas som säkra. Det kommer en sådan lista där västra Balkan kommer att ingå.

Anf. 16 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Tack, statsministern! Ett land har ju ett val att skicka tillbaka Dublinärenden eller inte. Om vi nu vet att de som vi återsänder riskerar en inhuman behandling har vi möjligheten att inte skicka tillbaka några fall till Ungern. Det kan bli ganska många sådana fall framöver. Det är lite osäkert, men risken är uppenbar.

Vi har ju dragit denna slutsats när det gäller Grekland. Grekland har inte ett fungerande flyktingmottagande, kan man säga. När nu FN:s organ på flyktingområdet, och faktiskt också statsministern själv, så tydligt uttalat att det är en inhuman behandling av flyktingar i Ungern, är det ändå inte dags att dra samma slutsats när det gäller det landet? Om vi inte litar på att flyktingar tas om hand på ett humant och rättssäkert sätt bör vi rimligen inte återsända dem.

Anf. 17 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Kritiken mot Ungern har flera dimensioner. Den ena gäller uttalandet: Muslimer vill vi inte ha! Då har man, menar jag, passerat lågvattenmärket för vad som är acceptabelt. Det motsvarar över huvud taget inte de europeiska värderingarna. Det andra är självfallet att man har använt både tårgas och annat. Det är inte bra.

Vad detta ska leda till är i första hand en fråga för kommissionen. Det är kommissionen som har till uppgift att se till hur de respektive medlemsländerna följer reglerna och hur vi står upp för våra värderingar. Det är kommissionen som får ta sådana initiativ. Jag menar att Sverige inte ska ta ett eget initiativ där och sluta skicka tillbaka personer, utan vi följer reglerna så långt det går. Om kommissionen skulle agera på något sätt får vi se vad det kan komma att innebära.

Anf. 18 TINA ACKETOFT (FP):

Herr talman! Tack, statsministern, för ännu en återrapportering! Detta är ju ingen ny kris, även om det låter så i svenska medier. Europarådet markerade detta redan 2010–2011 och varnade för den humanitära krisen på andra sidan Syriens gräns, i Turkiet. Men som vanligt – man kan dra paralleller till utsatta EU-migranter – reagerar vi inte förrän det brinner precis vid vår egen tröskel. Detta är ett stort problem.

Jag tror att vi har kommit till vägs ände här. Det är i allra högsta grad läge för oss som liberaler och alla andra som är EU-vänner att verkligen se till att EU står upp och är starkt. Vi säger att Sverige är en stark moralisk stat, men det borde i allra högsta grad också EU vara. Också för dem som inte är EU-vänner är det viktigt att nu stå upp, för annars har vi nationalistiska och främlingsfientliga rörelser i faggorna hela tiden.

Statsministern påpekade att det var god samtalston och gott samtalsklimat i går. Det är ju alltid trevligt. Ändå läser vi i dag Orbáns

uttalande att man inte vill förändras på grund av flyktingkrisen – muslimerna var naturligtvis uppe som vanligt. Slovakiens premiärminister lovar till och med att i EU:s domstol bekämpa fördelningen av flyktingarna. Då ställer jag naturligtvis frågan: Hur ska EU kunna agera med en röst när vi inte får samförstånd inom EU-28? Hur går diskussionen?

Om man nu har en god samtalston, internt i alla fall, känner statsministern att man faktiskt kan påverka de fyra länder som i dag har valt att stå utanför? Vi behöver mer än 28 länder för att lösa krisen. Vi talar om 120 000 individer nu, men i själva verket är det 60 eller 70 miljoner människor som flyr för sina liv.

Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Som Tina Ackefoht mycket riktigt sa har man redan från ett tidigt skede av Syrienkonflikten framhållit risken för vad som kan hända. Diskussionen om vilka fel som begicks under resans gång kommer att pågå länge.

Men nu gäller det att fokusera, och detta säger jag inte i polemik mot Tina Ackefoht. Det gäller att koncentrera sig på vad vi gör från och med nu. Sverige står starkt, och jag menar att EU ändå står starkt.

Jag vill inte förmedla en bild av att allt är frid och fröjd och att vi är överens om allt. Så är det inte. Vi har olika uppfattningar i ett antal sakfrågor.

Vad jag vill förmedla är att den diskussionen ändå förs i en anständig ton. Det är inte så att man i Europeiska rådet sitter och skriker åt varandra och att folk springer in och ut och så vidare. Det är en pragmatisk ton och en vilja att hitta lösningar, och det är en respekt för varandras olika beslut. Det är dock inte respekt för uttalanden som inte följer våra värderingar. Det kommer jag aldrig att ställa upp på. Det är detta jag vill förmedla.

Huruvida Slovakien nu kommer att bekämpa detta i domstol får vi väl se. Vi får se vad som händer och i så fall hur det utvecklas. Vi kan bara konstatera att vi står upp för att ett beslut kan fattas i ministerrådet med kvalificerad majoritet, även om det är ovanligt i den här typen av frågor. Det är kanske unikt. Men det var nödvändigt att ta ett steg framåt. Det är gjort, och det är jag glad för. Men i den stunden vi gläds åt det beslutet måste det, för att vi ska ha en chans att få med de länder som var emot, göras i en ton som visar respekt och vilja att ta frågan framåt.

Kan vi påverka? Ja, jag menar att vi kan det. För bara någon månad sedan tror jag att det var få som skulle ha gissat att exempelvis Polen och Spanien skulle rösta för detta. De baltiska länderna röstade också för. Jag tror att det för någon månad sedan var få som skulle ha trott det. Det går att successivt flytta positionerna framåt.

Anf. 20 TINA ACKETOFT (FP):

Herr talman! Ja, det sista som överger en är hoppet. Jag hoppas verkligen att vi kan flytta fram positionerna runt omkring oss över huvud taget.

Jag tror att vi alla är överens om att det var välkommet med ett utökat humanitärt bistånd. Vi behöver hjälpa mer i närområdena, och vi behöver komma åt krisen. Vi behöver släcka branden i Syrien, naturligtvis. Vi behöver framför allt också – det ser vi nu väldigt tydligt – en gemensam

asyl- och flyktingpolitik i EU för att kunna hantera detta över huvud taget. Det är någonting som Sverige har påpekat under en lång tid.

Jag skulle vilja höra hur statsministern tror att den långsiktiga diskussionen kommer att löpa. Kommer vi närmare en gemensam flykting- och asylpolitik för att människor nu har vaknat och insett att detta är det sätt som vi kan lösa det på?

Anf. 21 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Ja, jag tror att vi kan se framför oss en diskussion där det finns mer beredskap för öppenhet och för att vi faktiskt ska ta ett gemensamt ansvar. När jag själv pratar med regeringsföreträdare som är skeptiska eller direkt negativt inställda till ett mottagande som vi vill ha, alltså en obligatorisk omfördelning, hör jag att de är rädda för att tappa beslutspotential, men de säger också att de vill vara med och bidra.

Det går inte alltid ihop i praktiken när det gäller vilka förslag man lägger fram, så att säga. Där är vi ännu inte. Men det finns en aktsamhet om Europeiska unionen och en insikt om att vi hör ihop. Vi kommer självfallet att behöva utvecklas tillsammans. Det tror jag, utan att kunna veta, är det yttersta kittet som på något sätt kommer att leda oss framåt.

Anf. 22 CARL SCHLYTER (MP):

Herr talman! Jag delar fullt och fast statsministerns stolthet över att Sverige också bidrar till det vardagliga arbetet så att UNHCR kan ha en organisation som kan skalas upp när en kris kommer. Jag är också stolt över att vi nu ger extrapengar på FN:s begäran till livsmedelsbiståndet. Jag är glad över de beslut som innebär att vi nu ökar stödet till de länder som tar den största bördan av krisen i regionen. Det är viktigt att vi bygger upp mottagningscenter som kan ge en rättssäker prövning av asylskälen.

Men det finns saker som oroar mig, och i en kris kan man aldrig få precis som man vill. Vi har nyss beslutat om hur vi ska fördela 120 000. Men vi vet att det inom kort kommer att vara en halv miljon till som behöver stöd och hjälp och som knackar på vår dörr. Hur gick diskussionerna kring att ta emot fler och nästa steg? Hur ser de andra länderna på det?

Min andra fråga är: Hur såg man på möjligheterna att snabbt förvandla flyktingar till medborgare, så att de får en plats i sitt nya land och snabbt kommer in? Diskuterades de frågorna?

Jag blev orolig över Donald Tusks uttalande om att rätta till policyn kring öppna dörrar och öppna fönster. Jag är rädd för att det växer unkna idéer inomhus om man stänger dem. Hur togs det emot, och varför sa han så?

Sedan har jag en fundering när det gäller lagliga vägar och kvotflyktingar. Diskuterades det andra lagliga vägar? Det är ju så kvinnor, barn och människor med särskilda behov har en chans att komma in i Europa. De lagliga vägarna är den rätta metoden att hjälpa människor, inte att stänga dörrar och fönster.

Anf. 23 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Först gäller det mottagningscenter eller så kallade hotspots. Vi är från svensk sida noga med att betona att det måste ske både

effektivt och rättssäkert. Det är viktigt. Vi måste stå upp för just den individuella rätten att få sin sak prövad, och det måste ske rättssäkert.

Sedan gäller det nästa steg i omfördelningen. Det är precis det jag har påpekat för de andra, inte minst dem som är negativa. Det här försvinner inte när vi har fördelat 120 000. Situationen är kvar. Den kommer att vara kvar under en lång stund. Det är precis av det skälet som vi behöver en tvingande obligatorisk omfördelningsmekanism.

Även här, utan att låta alltför naiv och positiv, vill jag ändå påstå att det finns flera som nu förstår att det här inte kommer att försvinna. Det kanske har funnits lite av tänkandet: Ja, men bara vi gör det här nu är det bra.

Det handlar om insikten om att problemen är enorma. Man kan läsa rapporterna från Jordanien och Libanon. I många fall vänder man tillbaka från Jordanien till Syrien. Man börjar söka andra vägar, för förhållandena är så utsiktslösa. Det är sämre medel för mat och så vidare.

Det här kommer att vara kvar. Därför måste vi jobba för ett obligatoriskt system.

När det gäller lagliga vägar delar jag den uppfattningen. Det var av det skälet Sverige föreslog att vi skulle öka kvotflyktingarna till minst 100 000. Jag ser gärna fler, men om vi åtminstone börjar där ger vi fler människor lagliga vägar. Det är därför jag också har tagit upp diskussionen med UNHCR och Guterres om att det kanske finns andra vägar också där. Vi kanske kan utveckla projekt som gör det ännu troligare att människor med stort behov får komma hit.

Anf. 24 CARL SCHLYTER (MP):

Herr talman! Min följdfråga handlar om möjligheten för Sverige att delta i fredsprocessen. Vi vet att så länge det är krig blir det fler människor som måste fly för sina liv. Då undrar jag: Vad är nästa steg i att försöka bygga upp en fredligare situation i Syrien och i närområdet? Och vilken roll kan Sverige få? Min andra del av den biten blir riktad till allianspartierna: Vem tror att ett medlemskap i Nato skulle öka chanserna för Sverige att delta som en fredsmäklare och som en neutral part som alla kan lita på och som utan prestige kan delta och hitta lösningar?

Anf. 25 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Ja, vi driver på i just den frågan, för vi måste få igång fredsprocessen på något sätt.

Vi har föreslagit den här kontaktgruppen. Det har vi gjort därför att Staffan de Mistura själv tyckte att det skulle vara ett bra stöd för honom i det arbete han gör. Jag har i det perspektivet sagt att vi självfallet också kan tänka oss andra lösningar. Det viktiga är att vi ger FN stöd och att EU utser ett speciellt sändebud för just Syrien för att visa att vi vill fokusera. Det får vara ett seniort sändebud, en kvinna eller en man som har stort förtroende och högt anseende, som får driva de frågorna.

Sverige kan mycket väl spela en roll där. Jag har uttryckt det som så att jag tycker att det är viktigt att USA och Ryssland i första hand tar sitt ansvar. Det gäller självfallet de fem permanenta, Saudiarabien och Iran men även andra, till exempel Turkiet och Egypten, kanske. Jag tycker att FN får styra hur en sådan grupp ska konstitueras. Men Sverige kan absolut

spela en roll utifrån det behov och den efterfrågan som finns. Vi finns där och säger: Vi är jättegärna med.

Anf. 26 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Tack, statsministern, för återrapporten! Jag tycker att det som är viktigt från toppmötet och rapporteringen är att det här leder framåt i en bättre samarbetsanda och det positiva att Sverige och Tyskland inte står ensamma. EU:s ledare har lagt flyktingfrågan på sin egen dagordning och på EU:s bord. Det är viktigt att vi har kommit så långt. På det sättet är det en positiv utveckling för Sveriges del, som jag ser det.

Den FN-ledda internationella ansträngningen som man pratar om, att få slut på kriget i Syrien, är oerhört välkommen. Men jag tycker inte att man får glömma Afghanistan, Eritrea och andra länder där människor fortfarande lever under stort förtryck och där konflikter fortfarande härjar. De länderna måste också finnas med.

Sedan är det bra att man fokuserar på att inte bara hjälpa inom Europa utan också utanför. Miljarden till FN-organisationer på plats är oerhört välkommen. När matransonerna skärs ned, vilket vi får rapporter om, och människor inte har möjlighet till arbete – man får alltså inte arbetstillstånd heller i de här grannländerna av olika skäl – är det naturligtvis oerhört svårt att se någon framtid och någon möjlighet att kunna försörja sina barn med skolgång och kanske även med vanliga förnödenheter.

Samtidigt är det viktigt att vi ser till att Schengenavtalet fungerar så att vi inte behöver införa nationella gränser. Dock måste humanitära visum tas fram som ett alternativ till att stänga gränserna. Hur ser statsministern på möjligheterna nu? Statsministern var lite grann inne på det. Finns det ändå inte en möjlighet att se humanitära visum som en möjlig väg framåt som ett alternativ till människosmugglarna?

Anf. 27 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag kan bara instämma i det som Désirée Pethrus har anfört om exempelvis Syrien. Man får naturligtvis inte glömma bort de andra konflikterna. Det får aldrig ske. FN gör det inte heller, utan här gäller det att ha den vidvinkeln.

Det man nu måste fokusera på är dock att få till stånd någonting som liknar en fredsprocess. Detta krig pågår och pågår och pågår, och vi ser vilka fruktansvärda konsekvenser det får. Det är en humanitär katastrof.

Det är viktigt både att vi upprätthåller Schengens yttre gränser och att vi inte skapar gränser inom Schengen, för i så fall är Schengen ute. Jag tror att det är ett av skälen till att vi kom lite framåt. Det är flera som ser att om vi skulle hamna i den situationen, ja, då har vi ett helt annat EU, ett helt annat och mycket försvagat Europa. Det blir en mental historia som är mycket riskabel för hela det fredsprojekt som EU faktiskt är.

Jag tror slutligen att detta är ett tungt argument för dem som är emot, för även de ser att det skulle bli något helt annat, något som ingen vill ha. Därför tror jag att det bidrar till att vi ändå kan komma till en lösning. Jag vill alltså inte vara överoptimistisk, men jag ser den möjligheten.

Humanitära visum är det flera inte minst här hemma som har pratat om. Jag kan konstatera att det just nu är väldigt få som pratar i den riktningen. Vi pratar om fler lagliga vägar, och vi har sagt att vi vill pröva hur det skulle gå till. Men en lösning måste ske samlat i EU i så fall. Vi kan inte

göra det på ett sådant sätt att det blir kaos på våra beskickningar runt om i världen, utan ska det göras någonting måste det göras samlat.

Jag vet ännu inte hur det ska se ut, och jag kan konstatera att just nu är det inte top of mind hos de allra flesta medlemsstater.

Anf. 28 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Vi får hoppas att fler och fler inser att detta vore ett bättre sätt så att människor ska slippa åka via de här smugglarna och i stället kan få ett humanitärt visum på ett EU-kontor. Vår tanke är ju att det ska ske i ett EU-sammanhang och inte enbart från en svensk beskickning.

En konkret fråga: Varifrån tas den här miljarden till FN-organisationerna? Är det olika länder som har skramlat ihop pengar, är det från biståndsbudgeten eller är det både och?

När det gäller omfördelningen av flyktingar är det många frågor som kvarstår. Vad anser statsministern är nästa viktiga steg inför toppmötet i oktober?

Anf. 29 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Miljarden förutsätts delas. Det framgår av uttalandet. Det är både EU-gemensamma medel och medel från medlemsstaterna. Den exakta fördelningen däremellan får jag återkomma med. Detta kommer kommissionen att arbeta med.

När det gäller omfördelningen har de 40 000 i det skarpa beslut som fattades i juli precis avslutats. Det ska fungera, och nu kommer nästa, det vill säga de 120 000. Där är det så att de 54 000 som Ungern skulle ha erbjudits finns kvar, eftersom Ungern sa nej. Där förutsätter man i första hand kunna göra den fördelningen mellan Italien och Grekland. Det finns också en öppenhet för att om länder anmäler och säger att de har en speciellt pressad situation och behöver omfattas av detta system så finns det en sådan öppenhet i själva konstruktionen. Därmed inte sagt att det uppstår, men det är en sådan sak som måste lösas.

Om jag förstod frågan rätt är det så att vi jobbar för ett obligatoriskt system. Det måste vi göra. Jag kan nog säga att det inte kommer att vara på plats inför kommande toppmöte, utan nu gäller det att få de här sakerna på plats som vi har pratat om i dag. Det var själva avsikten med mötet: att påbörja det och ta hand om det i oktober.

Anf. 30 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Flyktingkrisen kommer ju att pågå så länge som kriget pågår, och därför är det bra att statsministern sätter fokus på arbetet med att försöka komma till rätta med kärnan i problemet.

Statsministern sa att hans huvudinriktning är att det är FN som ska leda arbetet för att få ett slut på kriget i Syrien. Med all respekt skulle jag då vilja säga att det är ganska mycket av tomma ord. Alla vet att Ryssland kommer att lägga in ett veto mot alla typer av internationella interventioner. Man har från rysk sida förstärkt sin militära närvaro i Syrien, och man kommer inte att släppa stödet till regimen där.

Möjligen skulle ett eventuellt fredssamtalsarbete kunna vara möjligt mellan den syriska regimen och de moderata rebellerna, men det stora problemet i sammanhanget och det som är roten till de stora flyktingströmmar vi nu ser från Mellanöstern är trots allt Islamiska staten.

Då undrar jag: Menar statsministern att man ska gå till förhandlingsbordet med Islamiska staten? Är det dem man ska förhandla fred med? Är det det som Carl Schlyter och statsministern menar att Sverige ska verka för – att man genom FN för samtal med Islamiska staten?

Det blir alltmer tydligt att det här bara är tomma ord och plattityder. Jag är helt och fullt medveten om att det inte finns några enkla svar på frågan, men det är ganska naivt det vi hör från statsministern och Carl Schlyter, att bara vi kan få till stånd fredsförhandlingar så kommer det här att lösa sig.

Anf. 31 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! FN:s sändebud till Syrien, Staffan de Mistura, har uttryckt att det vore ett stort stöd i hans arbete om man kunde få till en internationell kontaktgrupp. Det här är inte tomma ord, och jag tycker att det låter lite tråkigt och defaitistiskt att säga att det här aldrig kommer att kunna lösas.

Vi är inte naiva. Vi förstår mycket väl komplexiteten i den här konflikten. Men att därifrån dra slutsatsen att det inte går att göra någonting är fel. Vi har en moralisk skyldighet att göra allt vi kan inom ramen för världssamfundet. Vår primära organisation globalt är Förenta nationerna, och vi kommer självfallet att vara väldigt stöttande i det arbete som Förenta nationerna gör.

Det är med förlov sagt en något hastigt dragen slutsats att det är någon som funderar på att förhandla med IS. Det är en ren spekulatation som inte har någon som helst verklighetsförankring.

Vi pratar om ett seriöst arbete för att komma till en position där man åtminstone kan börja samtala med varandra. Nu har Staffan de Mistura fyra arbetsgrupper igång. Det pågår en annan dialog, och då är frågan för oss hur vi på bästa möjliga sätt kan stötta den processen. Vi kan inte sätta oss ned och säga att det där är bara tomma ord och det kommer aldrig att gå.

Vi har den moraliska skyldigheten att göra allt vi kan, och det kommer Sverige att göra. Då får de som sitter vid sidan av och säger att det aldrig kommer att gå göra det. Men jag tänker ta det som ett starkt moraliskt åtagande att göra vad Sverige kan.

(Applåder)

Anf. 32 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Den centrala frågeställningen för att komma till rätta med kriget handlar om Islamiska staten och dess härjningar. Det är det som ytterst är den främsta anledningen till att människor så desperat flyr regionen, och man kommer inte att komma till rätta med Islamiska staten genom förhandlingar.

Jag försöker inte på något sätt låta påskina att det finns enkla svar och enkla lösningar. Jag tror att det till syvende och sist kommer att behövas en internationell militär insats för att bekämpa Islamiska staten. Jag vänder mig däremot mot det ganska enkla och naiva sätt att formulera sig som vi har fått höra från både Miljöpartiets Carl Schlyter och statsministern kring att det här kommer att lösa sig bara Sverige trycker på lite mer för att EU ska få till stånd fredsförhandlingar. Det ger inte ett särskilt trovärdigt intryck.

Anf. 33 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Innan jag ger statsministern ordet ska jag säga att det är statsministrarnas återrapportering och inte Carl Schlyters. Det är viktigt att komma ihåg.

Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! I den stund när vi behöver samlas på riktigt för att försöka få till någonting tycker jag att det är tråkigt att försöka förlöjliga detta.

Det är ingen som har sagt att detta är lätt. Det är oerhört komplicerat, och det är starka krafter. Det är en regim som terroriserar sin egen befolkning och som faktiskt enligt många bidrar med de flesta offren och de flesta flyktingarna. Det är en fruktansvärd organisation – IS, Daesh eller vad man nu väljer att kalla den – som inte drar sig för någonting. Vi har dessutom en opposition som är ganska splittrad i Syrien.

Det är alltså komplext, och det är ingen som har sagt att det är lätt. Det var därför jag uttryckte att USA och Ryssland nog är de två absolut viktigaste spelarna, av det skälet att de kan göra skillnad – tillsammans med de andra fem permanenta och tillsammans med de regionala stora spelarna. Därför måste vi ge FN det bästa stöd FN kan få för att försöka få till stånd någonting som kan leda till fred och drägliga villkor för vanliga människor.

Anf. 35 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr talman! En dag som denna tycker jag att vi ska vara väldigt stolta över att vara svenskar. Vi har inte bara lyckats samla oss i parlamentet utan också kunnat bidra till att man har samlat sig i hela EU kring att detta inte bara handlar om en enda fråga, nämligen själva asylmottagandet, utan om mycket mer. Det handlar om att stötta länderna som ligger nära Syrien, och det handlar om hur vi långsiktigt ska få slut på detta krig. Jag tycker att det är väldigt bra att man faktiskt för ett samtal med samordnaren i Syrien så att man kanske kan komma till en lösning framöver. Jag är helt övertygad om att man då även kommer att få med sig Ryssland på detta.

Det var mer en kommentar. Min fråga gäller det man har sagt om att höja gränsbevakningen. Hur kommer man att göra det för att kunna värna asylrätten så att det inte finns taggtråd i vissa länder medan andra länder har andra metoder? Det gäller framför allt de länder som inte har en landgräns utan en vattengräns – där är det lite svårt att sätta upp taggtråd. Hur ska man garantera asylrätten med ett system som också stärker gränsbevakningen?

Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Gränsbevakningen kan självfallet ha olika förutsättningar. Också Maltas ledare påpekade i går att det är lite skillnad för Malta; det blir en annan sak. Därför måste det ske utifrån de olika ländernas förutsättningar.

Själva poängen är dock att vi måste ha en samsyn när det gäller gränserna. Vi måste ha ordning och reda på de yttre gränserna för att kunna ha fri rörlighet. Då tror jag att det är riktigt att vi koordinerar oss och säger vad förutsättningarna är. Det gäller både att kunna hantera flyktingärenden rättssäkert och snabbt och att stå upp för de gemensamma regler som faktiskt finns. Det kan komma att innebära olika saker i olika länder

beroende på den situation vi befinner oss i, men jag tror att koordineringen är avgörande.

Det är avgörande att vi bland annat har ett informationsutbyte som gör att vi vet hur det fungerar i olika länder. Är det något land som behöver extra stöd ska vi vara beredda att ge det. Det kan gälla personellt stöd eller, självfallet, annat stöd. Det går alltså inte att säga att det bara är den lösningen som finns, utan det kan vara lite olika beroende på länderna. Men vi måste vara överens om att vi står upp för den yttre gränsen, för då kan vi ha den fria rörligheten.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 2 Justering av protokoll

Protokollen för den 15 september justerades.

§ 3 Avsägelse

Förste vice talmannen meddelade att *Jan-Olof Larsson* (S) av sagt sig uppdraget som ledamot i EU-nämnden från och med den 15 oktober.

Kammaren biföll denna avsägelse.

§ 4 Anmälan om kompletteringsval

Förste vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält Johan Büser som ledamot i EU-nämnden.

Förste vice talmannen förklarade vald *från och med den 15 oktober* till

ledamot i EU-nämnden
Johan Büser (S)

§ 5 Utökning av antalet suppleanter

Valberedningen hade, enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag, tillstyrkt att antalet suppleanter skulle utökas enligt följande:

från 25 till 26 i socialutskottet
från 28 till 29 i trafikutskottet

Kammaren medgav dessa utökningar.

Val av extra suppleanter företogs.

Kammaren valde i enlighet med valberedningens förslag till

suppleant i socialutskottet
Staffan Danielsson (C)

suppleant i trafikutskottet
Göran Lindell (C)

§ 7 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2015/16:4

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:4 Jobben i energisektorn
av Katarina Brännström (M)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 22 oktober 2015.
Energiministern har inte möjlighet att besvara interpellationen inom
anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 21 september 2015

Miljö- och energidepartementet

Ibrahim Baylan (S)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

§ 8 Anmälan om faktapromemoria

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om
förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats
till utskott:

2015/16:FPM1 Ändring av gemensamma förordningen för ESI-fonderna
till förmån för Grekland *KOM(2015) 365* till näringsutskottet

§ 9 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2015/16:7 till skatteutskottet

2015/16:11 till civilutskottet

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.56 på förslag av förste vice talmannen att
ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då statsministerns frågestund
skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

Anf. 37 ANDRE VICE TALMANNEN:
Jag hälsar statsministern välkommen.

*Statsministerns
frågestund*

Statsministerns uttalanden om jobben

Anf. 38 ANNA KINBERG BATRA (M):

Herr talman! Den 27 april 2014 sa Stefan Löfven, då ännu inte statsminister: ”Om jag får bilda regering kommer jag att kräva besked av varje statsråd och varje myndighetschef om ett beslut innebär fler jobb eller ej”.

I måndags fick vi svaret här i denna kammare när regeringen Löfven presenterade en budgetproposition som inte når arbetslöshetsmålet och som riskerar att minska sysselsättningen i Sverige.

Varför ljög du om jobben, Stefan Löfven?

(Applåder)

Anf. 39 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det stämmer att vi har ett mycket tufft mål för att ta ned arbetslösheten. Jag vägrar att acceptera att människor går arbetslösa. Vuxna människor ska vara i arbete. Vi har haft en situation där arbetslösheten ökade under den förra regeringen, det är ett faktum.

Nu har vi vänt på den politiken. Det är slut på skattesänkningar och på nedskärningar. Nu är det offensiva investeringar som gäller. Om Anna Kinberg Batra läser vår finansplan kan hon se att vi beräknar att det på två år skapas 150 000 nya jobb.

Det kommer inte att räcka. Vi måste göra mer. Därför hänger vi fast vid det målet. Vi har vår jobbagenda. Det måste investeras mer. Vi måste ha en mycket mer aktiv näringspolitik, och vi måste se till att människor genom kompetensutveckling kan ta de jobb som växer fram.

Att man inte når målet på ett år är bara ett bevis på att målet inte ska vara för lätt att uppnå. Det ska ta lite tid. Vi ska ha nått det målet 2020.

(Applåder)

Anf. 40 ANNA KINBERG BATRA (M):

Herr talman! ”I grunden är det ganska enkelt”, sa Stefan Löfven i denna kammare i partiledardebatten i juni. ”Jobb skapas inte genom att tömma arbetslösa plånböcker. Jobb skapas när vi fyller företagens orderböcker.”

Men nu drabbas ju båda hårt av till exempel en politik där sex av tio svenskar får mindre kvar i plånboken. Orderböckerna drabbas av bensin- och dieselskattehöjningar, dyrare el, dyrare anställningar, och jag skulle kunna fortsätta med den uppräknings.

Vad jag undrar är inte bara om statsministern har ett mål utan hur vägen dit ser ut. Hur gick granskningen av dessa jobb till, och vad svarade statsråden och myndighetscheferna om detta blev resultatet?

Stefan Löfven har ju ingen jobbagenda, men han har en väldigt jobbig agenda.

(Applåder)

Anf. 41 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Ja, det kan vara lite ansträngande att ta över efter en regering som bara kunde sänka skatterna.

Jag ska berätta för Anna Kinberg Batra vad som är väldigt viktigt för näringslivet och vad vi måste rikta in oss på.

Det ena är att se till att vi har en kompetensförsörjning. Vi måste se till att människor är utbildade för de jobb som kommer fram. Därför har vi satsat på ett kunskapslyft.

Det andra är att se till att vi har en aktiv näringspolitik där man utvecklar de nya varorna och tjänsterna som ska sälja i en allt större och alltmer integrerad global ekonomi.

Det tredje är att se till att vi har en långsiktig och bred överenskommelse i energifrågan. Det har näringslivet efterfrågat länge, och vi är på gång i den frågan.

Det fjärde är att se till att vi har ett bra strukturerat statligt riskkapital så att vi kan stötta entreprenörerna eftersom det är de som ska ta fram de nya produkterna.

Det är dessa frågor inklusive satsningen på infrastrukturen och satsningen på bostäderna som kommer att skapa framgång för Sverige.

Sänka skatterna var dödfött, som vi har sett. Nu investerar vi för att Sverige ska gå framåt.

(Applåder)

Finansieringen av flyktingmottagandet

Anf. 42 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Statsministern! I måndags presenterade regeringen sin budget. Föga förvånande ser vi hur kostnaderna för den misskötta invandringspolitiken skenar. Nu anslås hela 170 miljarder kronor för den kommande budgetperioden. Detta bygger dessutom på en inaktuell prognos från tidigare i somras. Under de senaste sju dagarna har 7 221 människor sökt asyl i Sverige. Det är alltså tusen människor varje dag. Det kommer rimligen också att innebära högre kostnader. Det finns ett stort hål i Stefan Löfvens budget. Hur stort det hålet är vet vi inte, men vi vet att det är stort.

Min fråga till Stefan Löfven är då förstås: Hur ska detta finansieras? Nu gissar jag att vi kommer att få höra floskler om att alla EU-länder måste ta sitt ansvar, att alla kommuner måste ta sitt ansvar och att detta är en vinst på lång sikt. Bortsett från det: Hur ska detta finansieras? Vem ska betala?

(Applåder)

Anf. 43 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det är en bra rationalisering när frågeställaren också ger svaret. Tyvärr har han fel.

Det är viktigt att vi ser till att ta hand om de människor som kommer till Sverige. De måste kunna söka asyl. Det är ett moraliskt, anständigt åtagande som landet gör.

Men det är klart att det också är viktigt att alla länder tar sitt ansvar, och det är därför som arbetet sker där ute, för att se till att alla EU:s länder

tar sitt ansvar. Det är därför som det är viktigt att alla Sveriges kommuner tar sitt ansvar. Om man delar på ansvaret blir det självfallet mycket lättare.

Alla siffror som Sverigedemokraterna slänger sig med brukar inte stämma. Jag kan bara konstatera att jag senast nu i EU-nämnden hörde att Sverigedemokraterna mycket väl tycker att vi ska ha en asylpolitik. Så jag förstår inte hur Sverigedemokraterna ska få sin budget att gå ihop. Precis i det hålet brukar det rymmas mycket.

(Applåder)

Anf. 44 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Jag konstaterar att Stefan Löfven svarade på precis det sätt som jag förutspådde, och det var som sagt inte oväntat. Men han svarade ju inte på min fråga. Hur ska detta finansieras? Vem ska betala? Vad och vem får stå tillbaka?

Stefan Löfven sa nu till mig här att vi slänger oss med siffror som inte stämmer. I själva verket är det Stefan Löfvens budgetsiffror som inte stämmer därför att de bygger på en prognos som nu är fullständigt inaktuell.

Jag ställer min fråga igen. Stefan Löfven, när vi nu får den nya prognosen från Migrationsverket, när vi nu får se vilka ytterligare effekter som den kommer att få på svensk ekonomi, vem ska betala? Vad får stå tillbaka?

(Applåder)

Anf. 45 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Vi har precis lagt fram en budget som är finansierad krona för krona och som vänder på Sveriges utveckling från skattesänkningar och nedskärningar till att Sverige ska in i arbete. Det finns inget annat sätt än att människor är i arbete för att vi långsiktigt ska ha en hållbar utveckling där vi både kan ha en välfärd och kan ta hand om människor på flykt.

Om Sverigedemokraterna läser budgeten framgår där med all önskvärd tydlighet hur vi har finansierat precis varenda reform, och det är den, jobbagendan och investeringar som gäller. Det är att människor kommer in i utbildning och att vi har en näringspolitik som gäller. Då får vi råd med den välfärd som vi ska ha, och då har vi också råd att visa den solidaritet som behövs för människor som flyr. Det ska Sverige, alla kommuner och alla EU:s länder göra. Det är därför som jag arbetar enträget i EU för att så ska ske.

Vi kommer att klara detta. Det blir en ansträngning när många människor tvingas att fly, ja. Men vi ska klara det tillsammans.

(Applåder)

Försäljningen av Vattenfalls kolgruvor i Tyskland

Anf. 46 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Statsministern! Beslut om vad som ska göras med Vattenfalls kolgruvor i Tyskland är det största klimatbeslut som denna regering kommer att fatta. Det är kanske det viktigaste beslut för världens klimat som du kommer att fatta i ditt liv, Stefan Löfven.

Nu vill regeringen sälja. Vi vet att en köpare kommer att elda upp kolet. Vi vet att det är fullständigt ohållbart för jordens klimat. När man frågar regeringsföreträdare om detta säger de att regeringen på grund av ägar-direktiven inte kan säga nej till en försäljning. Jag ifrågasätter riktigheten i det.

Så sent som förra hösten bestämde regeringen att Vattenfall inte skulle få bryta de nya kolgruvor som man har option på. Man gick in och fattade ett beslut på klimatmässig grund som hade företagsekonomiska konsekvenser. Nu är det tydligen inte möjligt att göra samma sak. För mig är det obegripligt. Särskilt obegripligt är det med tanke på att Riksrevisionen pekar på att regeringen bör styra Vattenfall bättre.

Varför gick det att fatta det beslutet i oktober förra året medan man i dag inte kan tacka nej till en försäljning?

Anf. 47 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Regeringen har tagit ett helhetsgrepp om Vattenfall och gett tydliga direktiv, att Vattenfall i enlighet med riksdagens beslut ska vara både affärsmässigt och ledande i omställningen till klimatvänlig energi. Det är Vattenfalls uppdrag.

Vattenfall hanterar det uppdraget bäst genom att styrelsen och dess verkställande ledning ser till att leva upp till de direktiv som ägarna ger. Det är en bra ordning i det privata näringslivet, och det är en bra ordning för de statliga företagen. Därför gäller den ordningen.

Nu har Vattenfall meddelat hur de vill hantera den här processen. Vi får se vart den tar vägen. Vi vet inte det, men självfallet kommer näringsministern att följa det mycket noga och se vilket förslag som kommer från Vattenfall. Då får vi ta ställning till det beslutet.

Anf. 48 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Tack, statsministern, för svaret! Jag menar att det inte håller. Man kan inte ena stunden säga att vi säger åt Vattenfall att inte öppna nya gruvor på grund av klimatet och i nästa stund säga att vi inte får hindra en försäljning med klimatargumentation. Man får bestämma sig för vad man får göra och vad man inte får göra.

Särskilt allvarligt blir det eftersom Riksrevisionen påpekar att regeringen bör styra Vattenfall hårdare. De påpekar att en försäljning av kolgruvorna inte innebär någonting positivt för klimatet, snarare tvärtom.

Är det inte i själva verket så att det beslut som fattades förra året, att inte öppna nya gruvor, och som marknadsfördes som någonting bra för klimatet, nu riskerar att i praktiken rivas upp, då en köpare även får tillgång till de optioner på nya gruvor som Vattenfall innehar?

Anf. 49 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Återigen: Vi har ägardirektiv. Vi styr Vattenfall. Vi har varit tydliga med att styra Vattenfall i miljövänlig riktning. Vi har tillsatt två personer i dess styrelse som har den kompetens som behövs för det. Vattenfall ska skötas affärsmässigt, för vi vill självfallet ha ut maximalt av bolaget, men det ska göras på ett så klimatvänligt sätt som möjligt. Det kan vara en viss skillnad, Jonas Sjöstedt, mellan en ännu icke påbörjad produktion och något som redan är påbörjat.

En sak tror jag inte att Sjöstedt skulle uppskatta, nämligen om andra länder kom till Sverige och sa vad vi ska göra med våra tillgångar, hur vi ska sköta vår energipolitik. Därför tror jag att det är bra att inte Sverige bestämmer över Tyskland och deras energipolitik.

Regeringens jobbpolitik

Anf. 50 ERIK ULLENHAG (FP):

Herr talman! Så kom den vecka då vändningen för Sverige skulle komma. Budgeten lades på riksdagens bord. Vi såg en idélös regering som presenterade en budget som är underfinansierad, och, vilket är riktigt allvarligt, man klarar inte jobben.

I ett tidigare inlägg försökte Stefan Löfven berätta vad Svenskt Näringsliv ville, vad de behövde. Problemet för Stefan Löfven är att alla som granskar regeringens jobbpolitik säger att den inte fungerar. Svenskt Näringsliv kritiserar, Almega kritiserar, Nordea kritiserar, SEB kritiserar. Då kan Stefan Löfven säga att det är lite jobbigt, men vi behöver inte lyssna på dem.

Gå till era egna myndigheter, statsministern! Konjunkturinstitutet kritiserar jobbpolitiken. Finansinspektionen tror inte att regeringen kommer att kunna nå målet. Arbetsförmedlingen var ute häromdagen och sa att den förda jobbpolitiken inte fungerar.

Jag skulle vilja fråga Stefan Löfven: Finns det någon oberoende bedömare som Stefan Löfven kan hänvisa till som tror på regeringens jobbpolitik?

Anf. 51 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag konstaterar att Ullenhag har höga förväntningar på vår jobbpolitik. Det beror säkert på att den egna inte alls fungerade. Man lämnade efter sig en högre arbetslöshet än när man tillträdde.

Det måste till något som är betydligt mer annorlunda. Det går inte att tro att om man sänker skatterna blir allting bra. Det är därför vi gör den vändning som vi talar om. Vi gör en rejäl investering i infrastrukturen, för både människor och gods måste kunna ta sig fram i landet. Vi gör en rejäl investering i bostäder, för det finns alltför många som inte kan flytta dit där jobben finns, och studenter hittar inte bostäder på orter där de ska studera.

Vi måste ha en näringspolitik som utgår från att Sverige kan göra väl i en global ekonomi. Det kräver innovation, det kräver riskkapital, det kräver kompetens och det kräver en exportstrategi. Det ger vi oss på.

Vi måste ha människor som kan ta jobben. Ett resultat av den borgerliga politiken är nämligen att vi har nästan 400 000 som är arbetslösa samtidigt som 80 000 jobb inte blir tillsatta eftersom företagen inte hittar rätt kompetens. Den vändningen måste göras.

(Applåder)

Anf. 52 ERIK ULLENHAG (FP):

Herr talman! Med all respekt, statsministern, ledarskap handlar om att svara på frågor och ta ansvar. Jag tror inte att ens statsministern själv tycker att han svarade på frågan. Vi tar den en gång till:

Kan statsministern ge exempel på någon oberoende bedömare som tror på regeringens jobbpolitik?

Anf. 53 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag börjar med ungdomsarbetsgivaravgifterna. Det var alldeles uppenbart ett stort misslyckande för den förra regeringen. Det är precis där vi vänder. Ungdomsarbetsgivaravgifterna skulle vara lösningen på ungdomsarbetslösheten. Det visade sig att ungdomsarbetslösheten ökade. Det har kostat 110 miljarder kronor sammanlagt, och arbetslösheten har ökat med 20 000–30 000 ungdomar.

Det är en jobbpolitik som är fullständigt misslyckad eftersom det innebär att ungdomar inte får den utbildning de behöver. Då hjälper det inte att sänka skatterna. Den vändningen gör vi nu.

Läs Västmanlands Läns Tidning om Madeleine, 24 år, som nu får det första traineejobbet. Hon går från arbetslöshet till jobb och utbildning. Hon kommer att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Det är framtiden.
(Applåder)

Föräldraförsäkringen

Anf. 54 ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! I regeringsförklaringen står det att familjepolitiken stärks för att ge alla barn lika goda livschanser. Det är lovvärt, men när regeringen samtidigt minskar valfriheten för barnfamiljer går det inte ihop. Vi kristdemokrater är övertygade om att varken statsministern, med all respekt, eller något annat statsråd i regeringen är lämpligast att avgöra vad som är bäst för varje enskild familj. Men det håller regeringen uppenbarligen inte med om.

Jag såg på tv i veckan där statsrådet Regnér i något soffprogram sa: Vi vill komma åt att förändra människors liv. Det är ett anmärkningsvärt uttalande, och jag skulle vilja fråga statsministern: Hur långt är statsministern beredd att gå för att ändra i människors liv och tvinga in landets barnfamiljer i samma mall?

Anf. 55 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det som avses är att vi vill vika ytterligare en månad i föräldraförsäkringen till vardera föräldern. Vi gör det för att vi vill förändra – ja, jag vill förändra – inte minst kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden. Vi har ett strukturellt problem på vår arbetsmarknad och i samhällslivet över huvud taget där kvinnor kommer sämre ut. De har sämre möjligheter till utveckling – sämre löneutveckling, sämre pensioner. Så kan det inte få vara. Vi måste ta till vara alla människors potential.

Alla vet att en stor del av skulden till detta är det ojämna uttaget i föräldraförsäkringen. Kvinnor förutsätts vara hemma mer, och då satsar arbetsgivarna mer på männen. Vi kan inte ha det på det sättet, utan vi ska ha en föräldraförsäkring som ger möjligheter för både barn och föräldrar. Det är i grunden en jättefin reform, men den ska även bidra till jämställdhet.

Jag leder världens första feministiska regering, och jag är oerhört stolt över det. Då ska vi också se till att på riktigt slåss för jämställdheten.

Anf. 56 ANDREAS CARLSON (KD):

Herr talman! Jag vill understryka att jämställdheten är viktig. Det tycker vi kristdemokrater, om det nu behöver sägas i kammaren. Men föräldraförsäkringen är inte i första hand ett redskap för att uppnå vissa mål på arbetsmarknaden. Föräldraförsäkringen finns till för att ge nyblivna föräldrar möjlighet att vara en aktiv del i barnens liv de viktiga första månaderna och åren, att ge barnen tid med föräldrarna.

Regeringens utökade kvotering verkar vara ett första steg. En utredning ska tillsättas för att titta vidare på frågan, det sa Regnér i morgonsoffan, och i regeringsförklaringen står det att en modern föräldraförsäkring ska tas fram.

Jag vill fråga statsministern: Hur kan det vara modernt att omyndigförklara föräldrarnas egna val och egna beslut genom att stövla in med en tydlig ambition att förändra barnfamiljernas liv när de själva försöker få ihop sin vardag? Hur kan det vara modernt?

(Applåder)

I detta anförande instämde Magnus Oscarsson (KD).

Anf. 57 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag hör ofta KD prata om jämställdhet. Men när det ska göras någonting är KD inte med. Då vill KD i stället ha ett vårdnadsbidrag, vilket som alla vet låser in kvinnorna i hemmet.

Ja, vi vill göra skillnad, och det handlar om jämställdhet, om att se till att män och kvinnor ska ha samma möjligheter i arbetslivet och i samhällslivet. Vi ska ha en föräldraförsäkring som ger barnen möjlighet att vara tillsammans med båda föräldrarna. Jag ser i min egen närhet vilken oerhört fin kontakt barnet har med båda föräldrarna när unga föräldrar delar på föräldraförsäkringen. Jag ser också att de kvinnorna ges samma möjlighet till utveckling på arbetsmarknaden.

Sverige ska präglas av ett jämställt samhälle där män och kvinnor får samma möjligheter. Då ska också reformerna som ger barn och föräldrar möjlighet att vara tillsammans utformas så att de bidrar till ett jämställt arbetsliv.

(Applåder)

Ett solidariskt flyktingmottagande i EU

Anf. 58 YILMAZ KERIMO (S):

Herr talman! Inbördeskriget i Mellanöstern gör att vi står mitt uppe i den värsta flyktingkrisen på många år. Människor flyr för att rädda sina familjers liv och för att få leva i fred. Mitt utskott har nyligen varit i Turkiet, där 2 miljoner människor från Syrien väntar på att fly vidare till ett tryggt land. Inom EU vägrar vissa medlemsländer, trots den uppenbara krisen, ta sitt solidariska ansvar.

Ett likartat problem finns även här hemma i Sverige. Vissa kommuner tar nästan inte emot några flyktingar alls. Min hemkommun Södertälje är

en av de svenska kommuner som tagit och fortsatt tar ett stort ansvar i flyktingkrisens Europa.

Därför blir min fråga till statsministern: Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att fler länder i EU och fler kommuner i Sverige ska vara solidariska och ta ansvar för ett solidariskt flyktingmottagande?

Anf. 59 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Arbetet påbörjades så gott som första dagen i regeringsställning. Vi tog tidigt kontakt med exempelvis Tyskland, då Tyskland liksom Sverige tar ett stort ansvar för flyktingmottagandet. Det kommer vi också att fortsätta att göra.

När jag träffade Angela Merkel i Berlin i februari tog vi upp precis den här frågan. Vi måste få fler att ta ansvar. Nu har vi tagit två steg på vägen. I juni och juli togs beslut som innebar att EU:s länder tog ett större ansvar för 40 000 genom omfördelning. I veckan togs ytterligare 120 000. Alla länder står på den listan, och det är viktigt att alla länder tar sitt ansvar. Vi har tagit rejäla steg framåt. Det är en stor framgång för humaniteten och en stor framgång för Sverige och Tyskland.

Samma sak ska gälla i Sverige. Det är därför vi förbereder en lagstiftning som ska se till att alla kommuner tar sitt ansvar. Jag tycker att principen är lika enkel här hemma i Sverige som i EU. Alla ska ta sitt ansvar. Det gäller också relativt välbärgade kommuner i Sverige.

(Applåder)

Sveriges ansvar för arbetet med nya globala utvecklingsmål

Anf. 60 JONAS ERIKSSON (MP):

Herr talman! För 15 år sedan åtog sig 191 av världens länder att sätta upp mål för att bygga en bättre värld, de så kallade millenniemalet. Millenniemalet har bidragit till stora utvecklingsframsteg, men stora utmaningar kvarstår också. Nu är man inne i slutfasen av att formulera nya globala utvecklingsmål om hållbar utveckling, vilka ska gälla fram till 2030.

Min fråga, som jag skulle vilja att statsministern svarade på, är hur statsministern säkerställer att Sverige kan ta ansvar och visar världen vilka möjligheter som öppnar sig vid genomförandet av den här agendan.

Anf. 61 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jonas Erikssons fråga är oerhört viktig. Vi är nu inne i ett skede där det finns ett momentum för en bra global utveckling. Trots alla kriser vi ser – kriserna i Syrien och Jemen, klimatkrisen och så vidare – finns det ändå ett momentum. Precis som Jonas Eriksson påpekade var millenniemalet viktiga, för vi kunde fokusera resurserna och samordna oss på ett helt annat sätt. Det var framgångsrikt.

De nya mål som sätts upp är dessbättre av den karaktären att vi nu binder ihop hållbarhetsmål med utvecklingsmål. Miljö- och klimatfrågor går ihop med jobb- och tillväxtfrågor. Vi får på det sättet en helt annan dynamik.

Det är viktigt att Sverige går före, precis som i processen inför de här målen, där vi haft ett aktivt civilsamhälle som deltagit. Det är många som

har varit med och format de här målen. Nu ska vi också in i det arbetet när vi faktiskt har fattat besluten. Vi kommer att engagera civilsamhället. Vi kommer dessutom att ta initiativ i FN. Det kommer vi att höra mer om senare i veckan.

Reformer mot ökade sjukskrivningar

Anf. 62 JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Statsministern! Regeringen har precis presenterat en ny budget, och kostnaderna för sjukskrivningarna kommer att skena. Enligt regeringens egna siffror är kostnadsökningarna totalt under mandatperioden på 47 miljarder kronor.

Samtidigt har regeringen kommit till riksdagen med en reform om att avskaffa den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen. Det är ett förslag som regeringens egna myndigheter skarpt varnar för. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen – alla säger att den här reformen kommer att öka sjukfrånvaron och förlänga sjukskrivningarna. Men inte nog med det – den kommer att kosta pengar också. Drygt 1 miljard kronor varje år kommer detta att kosta.

Min fråga till statsministern är: När nu sjukskrivningarna ökar så mycket och så snabbt, tycker du då att det är ansvarsfullt att komma till riksdagen med en reform som ni på förhand vet kommer att öka sjukskrivningarna ytterligare?

(Applåder)

Anf. 63 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Ökningen av sjukskrivningarna och sjukskrivningskostnaderna sker med den gamla regeringens regler. Den stora ökningen av kostnaderna för sjukskrivningarna påbörjades 2010. Den resan påbörjade den borgerliga regeringen. Det är dramatiska ökningar. Det är de prognoserna som Johan Forssell ser.

Den här regeringen tänker göra någonting på riktigt. Vi tänker inte utförsäkra människor och kasta in dem i fattigdom; det gör dem inte friskare. Vi tänker se till att de hållplatser som ska finnas i sjukförsäkringen ska leda till åtgärder. Det kräver ett samarbete mellan arbetsmarknadens parter, så att vi får ett både förebyggande och rehabiliterande arbete. Det kräver en samverkan med sjukvården på ett helt annat sätt. Det kräver också mer resurser till Försäkringskassan.

Det här är på riktigt. Det hjälper inte att sänka skatterna och kasta ut människor i fattigdom. Det måste göras så att människor faktiskt blir friska.

(Applåder)

Avgiften för hemtjänst

Anf. 64 CARINA HERRSTEDT (SD):

Herr talman! Statsministern! I regeringens höstbudget föreslås ett höjt avgiftstak för hemtjänst. Ett sådant skulle kunna innebära en kostnad på över 2 500 kronor per år för den som använder hemtjänsten. Trots förslag om höjt bostadstillägg och en utlovad skattesänkning för pensionärer, som

jag i och för sig välkomnar, är det ändå många som riskerar att gå back när avgifterna för kommunala tjänster riskerar att höjas nästa år. Jag är medveten om att en sådan höjning inte är tvingande, men eftersom statsbidragen på andra områden sänks är detta svårt för kommunerna att undvika om de inte vill ha minus i sin budget.

Förslaget slår mot de svaga, framför allt mot äldre kvinnor, som utgör två tredjedelar av dem som i dag använder hemtjänst. Det är de fattiga pensionärerna och de som är i allra störst behov av hemtjänst som drabbas.

Hur kan statsministern med hedern i behåll ställa sig bakom en sådan avgiftshöjning, som riskerar att drabba den mest utsatta gruppen av gamla och sjuka? Man ger med ena handen och tar med den andra.

Anf. 65 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det stämmer inte att detta drabbar de mest utsatta.

Det här är en finansiering som behöver göras. Vi återgår till samma finansieringsmodell som när maxtaket infördes.

Vi kan lägga ihop vad som sker nästa år och bortse från pensionerna. De kommer också att höjas men är ingenting som regeringen beslutar om, utan det ligger i pensionssystemet. Vi sänker pensionärsskatten, vilket exempelvis Sverigedemokraterna röstade emot för snart ett år sedan. Det tar vi itu med på riktigt. Vi höjer bostadstillägget. Vi gör en stor insats i äldre vården och tillför människor, vilket gör att det blir fler kontakter mellan de äldre och dem som vårdar. Vi ska se till att de som arbetar i äldreomsorgen får rejäl kompetensutveckling och kontinuerlig utveckling, så att vi kan ta hand om de gamla på allra bästa sätt. Vi satsar 4 ½ miljard på äldreomsorgen. Jag är jättestolt över den satsningen!

(Applåder)

Åtgärder för att förbättra villkoren för romer i Rumänien

Anf. 66 ANNA-LENA SÖRENSON (S):

Herr talman! De allra flesta av oss förfäras över att på våra gator och torg se desperata människor som inte har någon annan utväg än att resa hit för att tigga för sitt uppehälle. Många av dem är som bekant romer och kommer från Rumänien, där de är diskriminerade och marginaliserade. De tvingas att förnedra sig genom tiggeri för att de inte har någon annan utväg. Snart kommer hösten – den kanske redan är här – och sedan vintern, då dessa människor måste utstå mer svårigheter i regn och kyla. Vi inser alla att vi inte kan lösa dessa medmänniskors problem här genom att skänka småsummor i pappersmuggar och att dessa personer skulle ha det mycket bättre i sitt hemland, om de bara fick möjligheter att skapa sig ett liv och en framtid där.

Min fråga till statsministern är: Vad gör den svenska regeringen för att förbättra livsvillkoren för romer i Rumänien och därmed minska antalet personer som behöver tigga på Sveriges gator?

Anf. 67 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Till skillnad från den förra regeringen som skällde på Rumänien har vi också krav på Rumänien. Alla medlemsstater i EU måste ta hand om sina medborgare och är skyldiga att göra det. Det kravet ställer

vi på Rumänien. Men vi gör en sak till. Vi skriver ett avtal med Rumänien där vi använder också EU:s pengar som finns till förfogande för att diskriminerade grupper, i det här fallet romerna, ska få en riktig chans.

Det är precis som Anna-Lena Sörenson här säger. De kortsiktiga gåvorna i muggen hjälper inte. Det kan kännas bra för stunden. Men det är inte det som är framgången, utan det är utbildning och jobb. Nu har Rumänien påbörjat det arbetet. Vi håller på med en liknande dialog med Bulgarien, för det är samma typ av bekymmer där.

Var och en får göra som den vill som människa. Det är upp till var och en om man vill lägga en slant där i muggen. Jag har valt att hädanefter se till att stötta de organisationer som kan göra skillnad där nere i Rumänien. Det är mitt svar på detta. Allmosor är inte svaret.

(Applåder)

Det fria skolvalet och bostadssegregationen

Anf. 68 MICHAEL SVENSSON (M):

Herr talman! I ca 25 år har vi nu haft friskolor och ett fritt skolval i Sverige. Det har inneburit transparens, valfrihet och konkurrens som har tjänat många elever mycket väl. Under dessa 25 år har vi också haft en tidigare socialdemokratisk regering som under tolv år har administrerat systemet.

Min fråga är mycket enkel. Anser statsministern att det fria skolvalet bidrar till att luckra upp bostadssegregationen eller till att cementera och försvåra den?

Anf. 69 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det är säkert olika beroende på i vilken kommun man befinner sig och var skolorna ligger. Det finns inget entydigt svar på det. Vi har dock ett problem i svensk skola. Det är att ojämlikheten är alldeles för stor. Ojämlikheten ökar dessutom mellan skolor. Ojämlikheten bidrar till att skolresultaten åker ned.

Nu har vi haft ett antal år i svensk skola, alldeles för många, där vi faller. Vi faller mest i PISA-resultaten som mäts med regelbundenhet. Vi måste vända på den utvecklingen. Vi ska se till att människor självfallet kan välja skola. Men vi måste ställa krav på skolorna att de levererar.

Det får inte vara så på skolor och förskolor att man ger barnen vatten och bröd för att företaget ska göra högre vinst. Det är fullständigt uteslutet. Skattepengarna ska gå till det de är avsedda för. Barnen ska få en bra utbildning och komma ut i vuxenlivet som starka och fria individer. Den vändningen ska vi också påbörja i Sverige.

(Applåder)

Den svenska mjölkkrisen

Anf. 70 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr talman! Vi är inne i en mjölkkris, den värsta i mannaminne. Fem mjölkbönder slutar varje vecka. Under måndagen var det en stor manifestation med flera hundra mjölkbönder här utanför Riksdagshuset.

Min fråga till statsministern är: Vad tänker regeringen göra mer än att sänka dieselskatten med 29 öre? Det ger ett öre per liter mjölk. Det finns ett förslag till kreditgaranti som bankerna säger nej till. Vad tänker regeringen göra? Åtgärder krävs nu.

Anf. 71 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det är ett allvarligt problem med mjölkbönderna. Dessutom älskar jag mjölk. Det försvann över 4 000 mjölkföretag 2006–2014. Det är en allvarlig utveckling som vi ser, och den fortsätter nu. Det är därför som statsrådet Sven-Erik Bucht har satt sig ned tillsammans med mjölkbönderna för att se vad man kan göra.

Det är tillsammans med dem som exakt de åtgärder som Magnus Oscarsson här beskriver kom fram. Jag hör att bankerna inte tycker om detta. Men vi måste självfallet stötta mjölkbönderna. Det är inte oväsentligt att göra det vi gör med dieselskatten. Det kommer att sänka produktionskostnaderna med 100 miljoner kronor. Det är ett bra bidrag. Därutöver får de också stöd för djurvård utifrån de program som redan finns.

Vi kommer att följa denna fråga mycket noga. Det gör statsrådet Bucht i dialog med mjölkbönderna. Vi måste självfallet se till att ha en bra mjölkproduktion i Sverige.

Finansieringen av klimatåtgärder i utvecklingsländerna

Anf. 72 JOHAN BÜSER (S):

Herr talman! Snart är det dags för klimatförhandlingarna i Paris. En av de största framgångarna hittills är inrättandet av Green Climate Fund som syftar till att åstadkomma klimatåtgärder i utvecklingsländerna. De industrialiserade länderna har lovat 100 miljarder dollar till fonden fram till år 2020. Men vi vet och har sett att hittills har intresset för att skjuta till de pengarna varit ganska svalt från många länder.

Vi vet att det är vi i de rika industrialiserade länderna som står för den största andelen av utsläppen nu och också historiskt. Vi vet att det är de fattigaste länderna som kommer att drabbas hårdast av klimatförändringarna. Regeringen har i sin senaste budget tydligt visat sin ambition att Sverige ska gå före med att regeringen levererar 500 miljoner till internationellt klimatarbete.

Min fråga till statsministern är om han tror att de pengar som regeringen nu skjuter till kommer att leda till att också andra länder kommer att göra det som de har lovat.

Anf. 73 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Först och främst är detta den riktigt stora fråga som vi tar oss an i år. Det finns inget att välja på. Världen och världens ledare måste se till att vi håller oss så långt under två graders uppvärmning som det någonsin går. Vi måste kunna se barnen och barnbarnen i ögonen och säga: Vi gjorde vad som behövdes.

Därför kommer Sveriges beslutsamhet att själva visa att vi kan utveckla vårt samhälle med välstånd och tillväxt samtidigt som vi minskar föroreningarna. Det är ett föredöme. Men vi sätter också in pengarna i

Green Climate Fund och säger till de utvecklingsländer som drabbas och behöver stöd för detta: Vi finns till där för er.

Dessutom för vi dialogen tillsammans med dem. Vad kan vi göra för er? Det budskapet är väldigt tydligt. De som är i störst nöd ska också stå först i kön. Vi hoppas med det att också vara föregångarna så att fler länder ser till att tillföra de resurser som behövs.

Konsekvenser av sänkningen av ROT-avdraget

Anf. 74 LOTTA OLSSON (M):

Herr talman! Min fråga till statsministern rör den andra delen av Sveriges nya jobbagenda som statsministern tog upp i regeringsförklaringen, det vill säga en aktiv näringspolitik för fler och växande företag.

Det sänkta ROT-avdraget kommer att påverka antalet jobb negativt. Man ser redan nu att många beställningar på reparationsarbeten ligger före årsskiftet och att orderingången efter årsskiftet är mindre i år än tidigare. Har man dessutom unga anställda i sitt företag som omfattas av det sänkta jobbskatteavdraget påverkas företagets lönsamhet och förmåga att anställa. Dessutom kommer många att drabbas av ökade skatter på bensin, som slår mot verksamheter utanför storstäderna.

Min fråga är: På vilket sätt ska de små byggfirmorna som finns utanför våra storstäder se regeringens politik som jobbstärkande?

Anf. 75 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Vi tar ROT-avdragen som exempel. De har ökat. Kostnaderna är snart uppe i 17–18 miljarder. De började på ungefär 4 miljarder kronor. ROT-avdragen kommer vi att ha kvar. En del av de pengarna använder vi nu för att bygga nytt.

Tack och lov utbildas snickare, armerare, elektriker och målare inte bara för att bygga om, utan de kan också bygga nytt. Vi tar en del av de resurserna och sätter in dem i nybyggnation så att byggsektorn fortfarande får de resurserna.

Vi ser till att de ungdomar som försöker att flytta till exempel till Uppsala för att plugga inte behöver bo i tält. De ska ha en lägenhet. Vi ser till att också äldre får en möjlighet att hyra en lägenhet till ett rimligt pris.

Vi måste bygga mer och investera i byggnation så att arbetsmarknaden fungerar. Det är investeringar för Sverige och bra för Sverige. Det kommer att skapa jobb, och det stärker vår konkurrenskraft.

(Applåder)

De nya exportnäringarna

Anf. 76 HANNAH BERGSTEDT (S):

Herr talman! Efter den här tiden i kammaren kan vi konstatera att det finns de som inte skiljer på ”inte fungerande” och ”inte tillräckligt”. Detta är den första budgeten som läggs fram som går från konsumtionsbudget till investeringar.

Det handlar om investeringar i människors utbildning för att de ska kunna ta de lediga jobben. Det är investeringar i företagets förutsättningar

med infrastruktur. Men det är också investeringar för att vi som är vuxna och ska gå till jobbet ska veta att vi har en bra äldreomsorg och bra omsorg för våra barn.

Jag kommer från ett län som heter Norrbotten, som också är i behov av bostadsbyggande. Det behövs bostäder även i Gällivare, Kiruna och Piteå.

Det finns någonting som är särskilt intressant ur vårt perspektiv som ett exportberoende län och ett län som dessutom jobbar med innovationer för att vi ska kunna utveckla de varor och den industri som vi redan har. Det finns ett särskilt intresse när vi är ute och presenterar budgeten av att höra vad statsministern talar om. Var ser regeringen de nya jobben växa fram? Vilka är de nya exportmarknaderna?

Anf. 77 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag kan precis som Hannah Bergstedt konstatera att det finns bostadsbrist även utanför Stockholm. Ibland låter det i debatten som att det bara gynnar Stockholm om det satsas på bostadsbyggandet. Så är det inte. Vi har bostadsbrist i över 180 kommuner, även uppe i Norrbotten.

Det är ibland lite vanskligt att säga att det kommer att bli framgång i vissa sektorer. Men vi kan ändå se några som jag tror har lång livskraft. En sådan är life science. Det är en otrolig framtidssektor – kombinationen av medicinteknik, mediciner, sjukvård och allt detta. Det kommer alltid att vara aktuellt, och jag tror att Sverige kan skapa sig en ännu starkare position i life science. Nu kan vi glädja oss åt att Astra Zeneca också investerar här.

En helt annan sektor är skogen – det gröna guld. Det finns runt om i hela Sverige, och det kan skapa jobb runt om i hela Sverige med nya bränslen, nya material och nya kemikalier som är miljövänliga. Detta är två exempel där jag kan se mycket stora möjligheter.

Regeringens syn på försäljning av Vattenfalls kolgruvor i Tyskland

Anf. 78 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Statsministerns vice statsminister Åsa Romson har under veckan varit ute och kommenterat Vattenfalls möjliga försäljning av tysk brunkolsverksamhet. Vice statsminister Åsa Romson påstår att regeringen inte har någon möjlighet att påverka försäljningen eller eventuellt stoppa en sådan, vare sig genom ändrade ägardirektiv eller på annat sätt.

Min fråga till statsminister Stefan Löfven är: Delar statsministern sin vice statsministers uppfattning att regeringen är totalt maktlös i den process som nu pågår? Eller har statsministern en annan uppfattning om regeringens möjligheter? Och i så fall: Vilka möjligheter anser statsministern att regeringen har?

(Applåder)

Anf. 79 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Detta är på samma tema som den förra frågan om Vattenfall och brunkolet. Vi har en ägarstyrning av Vattenfall. Vi har dels riksdagsbeslut som styr hur detta ska fungera, dels tycker jag att det är en bra ordning att vi styr med ägardirektiv. Vattenfall ska vara affärsmässigt starka och effektiva, men Vattenfall har också ett uppdrag att se till att gå

mot en förnybar energi i den takt som bolaget klarar så snabbt som möjligt. Det ska dess styrelse och ledning hantera.

Nu har vi en situation där man har att hantera detta i Tyskland. Näringsministern kommer självfallet att följa detta noggrant, och det kommer eventuellt senare ett förslag från Vattenfalls styrelse på precis hur man ska agera i affären. Det måste bolaget få göra. Vi får avvakta beskedet och se vad bolaget avser att göra. Det är så man ska styra bolag. Jag tror inte att det är lyckligt om regering eller riksdag är inne och detaljstyr våra statliga företag.

Anf. 80 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill tacka statsministern och deltagande ledamöter. Därmed är statsministerns frågestund avslutad.

§ 11 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Proposition

2015/16:9 Genomförande av Solvens II-direktivet på försäkringsområdet

§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 22 september

2015/16:13 Näringslivspaket för Gotland

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:14 Näringslivspaket för Gotland

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:15 Ökat skattekrångel med nya regler för RUT och ROT

av *Lars Hjalmered* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:16 Hur många människor som får sänkt disponibelinkomst 2016

av *Lars Hjalmered* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:17 Regeringens förslag att göra det mindre lönsamt för äldre att arbeta

av *Lars Hjalmered* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

den 23 september

2015/16:18 Resultatuppföljning på anordnar- och utbildningsnivå

av *Erik Bengtzboe* (M)

2015/16:19 Neddragningar av landsbygdsprogrammet

av *Eskil Erlandsson* (C)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:20 Beredningen av nya Natura 2000-områden på norra Gotland

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2015/16:21 Neddragning på vuxenutbildning

av *Roger Haddad* (FP)

till statsrådet Aida Hadzialic (S)

2015/16:22 Regionaliserad läkarutbildning i norra Sverige

av *Per Åsling* (C)

till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2015/16:23 Stöd till brottsofferjourerna – Luleåmodellen

av *Roger Haddad* (FP)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:24 Elområden samt förseningen av Sydvästlänken

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)

till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

§ 13 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 23 september

2014/15:780 Ordning och reda i välfärdsverksamheter

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Åsa Regnér (S)

2015/16:1 Utredning av regelverk för välfärdstjänster

av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2014/15:781 Stärkande av stödboendens kvalitet

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Åsa Regnér (S)

2014/15:782 Regionalt övertagande av Gamla Uppsala museum

av *Niclas Malmberg* (MP)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2014/15:783 Kommunalt ansvar för riskbedömning vid eventuella skyfall

av *Lotta Olsson* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2014/15:786 Besked om resurser för skollokaler från Migrationsverket

av *Lotta Olsson* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2014/15:784 Risker med omförhandling av utstationeringsdirektivet

av *Elisabeth Svantesson* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:788 Beskattning av landets bilister för att finansiera vårt försvar

av *Lotta Olsson* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:785 Redovisning av ideella insatser i officiell statistik

av *Barbro Westerholm* (FP)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2014/15:787 Samma trafikregler för alla

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:789 Införandet av skärpta gränskontroller

av *Sten Bergheden* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:5 Svensk angränsande zon

av *Allan Widman* (FP)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:4 Regeringens finansiering av fri entré

av *Olof Lavesson* (M)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2015/16:2 Småskalig vattenkraft

av *Patrik Björck* (S)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2015/16:7 Turkiets agerande gentemot kurder

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

§ 14 Kammaren åtskildes kl. 14.43.

Förhandlingarna leddes
av förste vice talmannen från sammanträdets början till ajourneringen
kl. 12.56 och
av andre vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

§ 1 Återrapportering från Europeiska rådets möte

.....	1
Anf. 1 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	1
Anf. 2 MARIE GRANLUND (S).....	2
Anf. 3 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	3
Anf. 4 MARIE GRANLUND (S).....	3
Anf. 5 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	3
Anf. 6 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	4
Anf. 7 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	4
Anf. 8 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	4
Anf. 9 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	5
Anf. 10 JOHNNY SKALIN (SD)	5
Anf. 11 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	6
Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD)	6
Anf. 13 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	6
Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V).....	7
Anf. 15 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	7
Anf. 16 JONAS SJÖSTEDT (V).....	8
Anf. 17 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	8
Anf. 18 TINA ACKETOFT (FP)	8
Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	9
Anf. 20 TINA ACKETOFT (FP)	9
Anf. 21 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	10
Anf. 22 CARL SCHLYTER (MP)	10
Anf. 23 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	10
Anf. 24 CARL SCHLYTER (MP).....	11
Anf. 25 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	11
Anf. 26 DÉSIREE PETHRUS (KD)	11
Anf. 27 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	12
Anf. 28 DÉSIREE PETHRUS (KD)	12
Anf. 29 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	13
Anf. 30 FREDRIK SCHULTE (M).....	13
Anf. 31 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	14
Anf. 32 FREDRIK SCHULTE (M).....	14
Anf. 33 FÖRSTE VICE TALMANNEN	14
Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	14
Anf. 35 BÖRJE VESTLUND (S).....	15
Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	15

§ 2 Justering av protokoll

.....	16
-------	----

§ 3 Avsägelse

.....	16
-------	----

§ 4 Anmälan om kompletteringsval

.....	16
-------	----

§ 5 Utökning av antalet suppleanter

.....	16
-------	----

§ 6 Val av extra suppleanter	16
§ 7 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	17
§ 8 Anmälan om faktapromemoria	17
§ 9 Ärenden för hänvisning till utskott	17
Ajournering	17
Återupptagna förhandlingar	17
§ 10 Statsministerns frågestund	18
Anf. 37 ANDRE VICE TALMANNEN	18
<i>Statsministerns uttalanden om jobben</i>	18
Anf. 38 ANNA KINBERG BATRA (M)	18
Anf. 39 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	18
Anf. 40 ANNA KINBERG BATRA (M)	18
Anf. 41 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	19
<i>Finansieringen av flyktingmottagandet</i>	19
Anf. 42 JIMMIE ÅKESSON (SD)	19
Anf. 43 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	19
Anf. 44 JIMMIE ÅKESSON (SD)	20
Anf. 45 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	20
<i>Försäljningen av Vattenfalls kolgruvor i Tyskland</i>	20
Anf. 46 JONAS SJÖSTEDT (V)	20
Anf. 47 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	21
Anf. 48 JONAS SJÖSTEDT (V)	21
Anf. 49 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	21
<i>Regeringens jobbpolitik</i>	22
Anf. 50 ERIK ULLENHAG (FP)	22
Anf. 51 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	22
Anf. 52 ERIK ULLENHAG (FP)	22
Anf. 53 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	23
<i>Föräldraförsäkringen</i>	23
Anf. 54 ANDREAS CARLSON (KD)	23
Anf. 55 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	23
Anf. 56 ANDREAS CARLSON (KD)	24
Anf. 57 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	24
<i>Ett solidariskt flyktingmottagande i EU</i>	24
Anf. 58 YILMAZ KERIMO (S)	24
Anf. 59 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	25

<i>Sveriges ansvar för arbetet med nya globala utvecklingsmål</i>	25
Anf. 60 JONAS ERIKSSON (MP)	25
Anf. 61 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	25
<i>Reformer mot ökade sjukskrivningar</i>	26
Anf. 62 JOHAN FORSSELL (M)	26
Anf. 63 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	26
<i>Avgiften för hemtjänst</i>	26
Anf. 64 CARINA HERRSTEDT (SD)	26
Anf. 65 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	27
<i>Åtgärder för att förbättra villkoren för romer i Rumänien</i>	27
Anf. 66 ANNA-LENA SÖRENSON (S)	27
Anf. 67 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	27
<i>Det fria skolvalet och bostadssegregationen</i>	28
Anf. 68 MICHAEL SVENSSON (M)	28
Anf. 69 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	28
<i>Den svenska mjölkkrisen</i>	28
Anf. 70 MAGNUS OSCARSSON (KD)	28
Anf. 71 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	29
<i>Finansieringen av klimatåtgärder i utvecklingsländerna</i>	29
Anf. 72 JOHAN BÜSER (S)	29
Anf. 73 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	29
<i>Konsekvenser av sänkningen av ROT-avdraget</i>	30
Anf. 74 LOTTA OLSSON (M)	30
Anf. 75 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	30
<i>De nya exportnäringarna</i>	30
Anf. 76 HANNAH BERGSTEDT (S)	30
Anf. 77 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	31
<i>Regeringens syn på försäljning av Vattenfalls kolgruvor i Tyskland</i>	31
Anf. 78 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M)	31
Anf. 79 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	31
Anf. 80 ANDRE VICE TALMANNEN	32
§ 11 Bordläggning	32
§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar	32
§ 13 Anmälan om skriftliga svar på frågor	33
§ 14 Kammaren åtskildes kl. 14.43.	34

Tryck: Elanders, Vällingby 2015